

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobkyně: **1) P. A., 2) nezl. B. A.**, zast. matkou jako zákonnou zástupkyní, obě právně zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 9. 2012, č. j. OAM-336/ZA-14-ZA14-R2-2010, **t a k t o :**

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 9. 2012, č. j. OAM-336/ZA-14-ZA14-R2-2010 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Odměna advokáta Mgr. Jana Urbana se určuje částkou 19.093,80 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové na účet soudem ustanoveného zástupce do 30 dnů od právní moci rozhodnutí.**

-2-

O d ů v o d n ě n í :

Úvodem odůvodnění svého rozhodnutí krajský soud konstatuje, že se jedná již o třetí soudní přezkum rozhodnutí žalovaného. Žalobkyně podala jménem svým i jménem nezl. dcery včasnou žalobu a požadovala přezkoumání rozhodnutí žalovaného označeného výše. Jejich žádost o udělení mezinárodní ochrany byla, a to opětovně, posouzena jako nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a řízení následně zastaveno podle § 25 písm. i) téhož zákona.

Žalobkyně označily rozhodnutí žalovaného za nezákonné, neboť tento aplikoval v jejich případě postup dle § 10a písm. e) zákona o azylu v rozporu se smyslem zákona o azylu a judikaturou Nejvyššího správního soudu v Brně, neboť se nevypořádal se všemi skutečnostmi významnými pro rozhodnutí ve věci, když právě z tohoto důvodu bylo jeho předchozí rozhodnutí soudem zrušeno. K tomuto odkázali na rozhodnutí NSS ze dne 25. 1. 2011 č. j. 5 Azs 6/2010-107, rozhodnutí ze dne 7. 4. 2011 č. j. 5 Azs 5/2011-58 s tím, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodu ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Vzhledem k této námitce ještě upozornily na rozsudek NSS ze dne 8. 9. 2011 č. j. 7 Azs 28/2011-74, který má přímý vztah k projednávané žalobě. Připomněly, že v Mongolsku, tedy zemi jejich původu, došlo k výraznému zhoršení situace ve smyslu hrozby ze strany členů politické strany, jež napadli manžela žalobkyně a otce nezl. žalobkyně. Z vytýkaných důvodů požadovaly zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Správní orgán se k žalobě vyjádřil podrobně ve stanovisku z 1. března 2013. Zopakoval obsah rozhodnutí, námitky obsažené v žalobě s tím, že jejich důvodnost popřel. Poukázal na průběh předchozích řízení, kdy zejména z rozhodnutí NSS ze dne 8. 9. 2011 (krajský soud doplňuje o č. j. 7 Azs 28/2011-74) vyplývá, že tento soud nemá pochybnosti o správnosti postupu žalovaného v tom směru, že řízení o žádosti podané dne 14. 9. 2010 bylo zastaveno poté, kdy žalovaný vyhodnotil tuto žádost jako nepřípustnou. Pochybení však spatřoval v tom, že se žalovaný v rozhodnutí nevyjádřil k otázce, zda od předchozího řízení do okamžiku vydání nového rozhodnutí nedošlo v Mongolsku k takové zásadní změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti. Tento závěr přejal rovněž krajský soud v Hradci Králové, který rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc s ohledem na závazný právní názor NSS k dalšímu řízení. Vyslovil přesvědčení o správnosti svého postupu, neboť Mongolsko je vzhledem k Informaci MV ČR, OAMP ze dne 29. ledna 2010 hodnoceno jako bezpečná země původu s odkazem na § 2 odst. 1 zákona o azylu. Ostatní námitky (obavy z potíží se členy politické strany, jejímž členem byl manžel žalobkyně a otec nezl. žalobkyně) nepovažoval žalovaný za relevantní, neboť je zřejmé, že o jejich existenci žalobci věděli již před podáním žádostí a nic jim nebránilo je přednést. Trval na zamítnutí žaloby

Krajský soud žalobu přezkoumal napadené rozhodnutí při jednání a to v rozsahu namítaném žalobkyněmi (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), když pro úplné posouzení věci krajský soud považoval za účelné provést důkaz konkrétními listinami tvořícími součást spisu vedeného u zdejšího soud pod sp. zn. 28Az 20/2012, jehož obsahem je žaloba proti rozhodnutí žalovaného v řízení o udělení mezinárodní ochrany, kdy žádost manžela žalobkyně byla posouzena jako nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a řízení následně zastaveno podle § 25 písm. i) téhož zákona. Obě strany setrvaly na dosavadních stanoviscích.

Krajský soud pro relativní přehled v otázce dosud vydaných rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany a následných řízeních soudních činí tuto rekapitulaci:

1/

Žalobkyně podala svoji první žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 12. 3. 2008 a to i za nezl. dceru. Ve vlastnoručně psané žádosti a to po jasném poučení, že je povinna uvést všechny důvody, které jí vedly k opuštění Mongolska, uvedla toliko jediný – „v České republice chci žít jako azylant“. V oficiální žádosti z téhož data uvedla, že nikdy nebyla politicky angažovaná, rovněž tak nikdo z členů její rodiny. Soud ověřil, že již v této žádosti zmiňuje osobu manžela, který byl v té době rovněž v České republice. Z Mongolska odešla do České republiky v prosinci 2007 za prací. Zjistila, že je těhotná, potřebovala nějakým způsobem upravit pobyt, a proto vstoupila do azylového řízení. V případě návratu žádné problémy neočekávala, jen vyslovila přání, že by chtěla nadále žít v České republice. V pohovoru konaném 17. 3. 2008 doplnila, že její odchod byl motivován snahou zajistit si lepší práci a výdělků, což nebylo v Mongolsku díky ekonomické situaci možné. V zemi je nezaměstnanost, práce se shání nesnadno. Připustila, že v případě návratu se ničeho neobává, pouze nemá kde bydlet.

Správní orgán posoudil její žádost jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Žalobu proti rozhodnutí posuzoval Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka Liberec. Rozsudkem ze dne 31.3.2010 čj. 58 Az 4/2009-93 žalobu zamítl. Kasační stížnost projednal Nejvyšší správní soud v Brně dne 15. července 2010 pod čj. 7 Azs 22/2010-144 a kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, když v rozhodnutí krajského soudu a správního orgánu zásadních pochybení neshledal.

2/

Rozhodnutí NSS nabylo právní moci 13. 9. 2010 a již následujícího dne, tedy 14. 9. 2010, si žalobkyně podala jménem svým i jménem nezl. dcery další žádost. V této žádosti žalobkyně za důvod svého odchodu označila problémy související s parlamentními volbami v Mongolsku v roce 2004. Připustila, že o těchto problémech se v řízení o první žádosti vůbec nezmínila, protože situaci vyhodnotila

tak, že o nich mluvit nebude. V případě návratu se obává reakcí přívrženců manželovy strany. Potvrdila, že zdravotní stav její i nezl. dcery je v zásadě dobrý.

Krajský soud po vyhodnocení všech okolností případu uzavřel, že byla-li žalobkyni v tomto řízení nově přednesená fakta známa již v době, kdy probíhalo řízení o první žádosti a žalovanému zůstaly utajeny výlučně s přihlédnutím k jejímu postoji, pak je závěr o nepřipustnosti nově podané žádosti plně v souladu s § 10a písm.e) zákona o azylu. Žalobkyně byla správním orgánem řádně poučena o povinnosti uvádět skutečné okolnosti a důvody svého odchodu. Informace, které jí údajně vedly k opakované žádosti jí s ohledem na časovou souvislost byly v roce 2008 (rok podání první žádosti) jednoznačně známy. Ona sama se svobodně rozhodla, jaké argumenty správnímu orgánu předloží, a proto je namístě, aby nesla odpovědnost za tento postoj. Závěr žalovaného o nepřipustnosti nové žádosti je dle přesvědčení krajského soudu v tomto konkrétním případě v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu. Následné zastavení řízení o takovéto žádosti za použití § 25 písm. i) zákona o azylu je za postup legitimní, mající oporu v zákonné úpravě. Proto soud žalobu zamítl svým rozsudkem ze dne 9. února 2011 č.j. 28 Az 56/2010-33.

O následně podané kasační stížnosti rozhodoval Nejvyšší správní soud v Brně dne 8. září 2011 pod č.j. 7 Azs 28/2011-74. Rozhodnutí zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení s následujícím právním závěrem: *„Vzhledem k tomu, že odůvodnění rozhodnutí ministerstva neobsahovalo žádné úvahy týkající se naplnění nepřipustnosti ve vztahu k jiným formám mezinárodní ochrany, krajský soud pochybil, pokud se pokusil úvahy ministerstva nahradit obecným poukazem na nezměněnou bezpečnostně-politickou situaci v Mongolsku. V tomto případě totiž měl s ohledem na výše citované judikatorní závěry rozhodnutí ministerstva zrušit pro nepřezkoumatelnost.“*

Potvrdil nicméně správnost postupu žalovaného a poté i krajského soudu ve smyslu závěrů o nepřipustnosti nově podané žádosti. Souhlasil se zjištěním a závěry žalovaného i krajského soudu potud, že skutečnosti předložené žalobkyní (politické důvody jejího odchodu z Mongolska), byly okolnosti žalobkyni známy již v době podání první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Výslovně pak uvedl, že *„pokud s manželem v řízení o udělení mezinárodní ochrany vědomě zvolili strategii zamlčení politických důvodů jejich odchodu z Mongolska, nejedná se o okolnost, která by naplňovala podmínku připustnosti žádosti ve smyslu ust. § 10a písm. e) zákona o azylu.“*

Krajský soud vázán právním názorem NSS rozhodnutí žalovaného svým rozsudkem ze dne 22. června 2012 č.j. 28Az 56/2010-118 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení s poukazem na nezbytnost respektovat požadavky na

obsah odůvodnění rozhodnutí ve smyslu závěrů vyslovených NSS a to konkrétně i pro řízení o této žádosti.

3/

Výsledkem řízení, jehož obsah je popsán v bodě 2/, bylo vydání rozhodnutí, které je nyní opět předmětem žaloby, tedy rozhodnutí z 25. 9. 2012, kdy žádost byla – a to i s odkazem na závěry zachycené v rozhodnutích NSS i krajského soudu, posouzena jako nepřipustná podle § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení následně zastaveno podle § 25 písm. i) téhož zákona.

Správní orgán v odůvodnění rozhodnutí zopakoval skutečnosti již výše krajským soudem uvedené, vyšel při rozhodování jak z rozhodnutí NSS, tak z požadavků obsažených ve zrušujícím rozsudku krajského soudu, když zdůraznil, že NSS neměl pochybnosti o správnosti postupu žalovaného, který vyhodnotil žádost žalobkyň jako nepřipustnou, a proto na svém závěru ničeho nezměnil. Rozhodnutí doplnil v tom směru, že z obecně veřejně dostupných informací je mu známo, že v zemi původu žadatelky, resp. žadatele, nedošlo k takové zásadní změně politické situace, která by mohla nyní založit opodstatněnost jejích nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tímto souvětím se vypořádal s výtkou obsaženou v rozhodnutí NSS a s požadavky uvedenými v rozsudku zdejšího soudu.

Krajský soud je však přesvědčen, že reakce žalovaného není dostatečná a nerespektuje požadavky krajského soudu a zejména NSS. Ten v rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 6. března 2012 č. j. 3 Azs 6/2011-96 v odst. 18 svého odůvodnění uvedl, že *...“i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřipustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“*

V odst. 19 je pak uvedeno, že **„odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádostnou o udělení mezinárodní ochrany neuvádí, žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“**

Krajský soud předchozími pasážemi zopakoval část odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 22. června 2012, kterým s ohledem na názor NSS (v této konkrétní věci) předchozí rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. S přihlédnutím k obsahu odůvodnění nyní přezkoumávaného rozhodnutí, které má souvislost s vytýkaným pochybením, pak krajský soud opětovně nemá pochybnosti o správnosti postupu žalovaného, který vyhodnotil druhou žádost žalobkyň jako nepřipustnou, neboť skutečnosti nyní přednášené (sílicí vliv bývalých politických kolegů žalobce) či fotografiemi dokladovaný stav manžela po tvrzeném napadení byly okolnosti žalobkyním známé od počátku řízení a pokud jimi nebyly prezentovány v žádosti předchozí, pak je vyhodnocení následně podané žádosti jako nepřipustné plně v souladu se zákonem.

Na opakované žádosti, kdy jsou uváděny tytéž důvody jejich podání, pamatuje zákon o azylu v § 10a písm. e). Podle tohoto ustanovení je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, **aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem** zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Nepřipustnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany a s tím související možnost zastavení řízení řeší následující ustanovení zákona o azylu: dle § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.

Jak v původně zrušeném rozhodnutí, tak i v rozhodnutí přezkoumávaném správní orgán sice poukazoval na skutečnost, že Mongolsko je považováno za bezpečnou zemi původu, nicméně tak v prvním řízení činil teprve při prvním jednání konaném před krajským soudem (ještě před zrušením rozhodnutí Nejvyšším správním soudem) konkrétní zprávou, resp. Pokynem ředitele odboru azylové a migrační politiky č. 3 ze dne 12. března 2010 (dále jen „Pokyn“).

V nyní přezkoumávaném rozhodnutí se omezil toliko na obecné konstatování o neměnnosti politické situace, která tak nemůže založit opodstatněnost podané opakované žádosti. Tentokrát žalovaný učinil odkaz na „Pokyn“ až v reakci na žalobu a pochybení v této souvislosti vytýkaná. Krajský soud je ovšem přesvědčen, že postup, kterým se žalovaný vypořádal se stanoviskem a požadavky NSS a následně navazujícími požadavky krajského soudu ve zrušujícím rozhodnutí nelze akceptovat. Námitku žalobkyň o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro absenci řádného odůvodnění tak považuje krajský soud za legitimní a s ohledem na výše popsané za zcela důvodnou. Prostým konstatováním o neměnnosti politické situace bez toho, aniž by správní orgán označil konkrétnějším způsobem důkazy, ze kterých informace vedoucí k tomuto závěru čerpal, nelze akceptovat, neboť zákonnost rozhodnutí není možné v tomto směru objektivně přezkoumat. Pokud žalovaný doplňuje, resp. konkretizuje rozhodnutí teprve v písemné reakci na žalobní námitky, pak je takováto

-7-

praxe v judikatuře soudů hodnocena jako nepřipustná, neboť předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí správního orgánu a nikoli vyjádření. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004, čj. 3 As 51/2003-58 „*II. Nedostatek odůvodnění rozhodnutí vydaného ve správním řízení nemůže být dodatečně zhojen případným podrobnějším rozbořem právní problematiky učiněným až v kasační stížnosti brojící proti rozhodnutí soudu, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno jako nepřezkoumatelné pro nedostatky v odůvodnění.*“

S odkazem na ust. § 78 odst. 1 a odst. 4 s.ř.s. zrušil proto krajský soud rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Je zbytečné znovu připomínat, že správní orgán v řízení bude vycházet především z požadavků NSS tak, jak byly v kostce zachyceny již v tomto odůvodnění, tzn. v dalším rozhodnutí se vyjádří – a to způsobem umožňujícím přezkoumatelnost této otázky – k tomu, zda-li v případě návratu žalobkyň do Mongolska těmto nehrozí nebezpečí vážné újmy. Jak již bylo v předchozím rozhodnutí zdejšího soudu požadováno, tak své zjištění podpoří konkrétními důkazy a výsledek posouzení v novém rozhodnutí objasní.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně náhradu nákladů řízení nepožadovaly.

Ustanovený advokát požadoval odměnu za tři úkony právní služby a s tím související paušální odměnu. Konkrétně se jednalo o tyto úkony: a) převzetí a příprava zastoupení; b) doplnění žaloby, c) účast na jednání soudu. Krajský soud proto přiznal odměnu za tři úkony právní služby ve výši 14.880 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif] a náhradu hotových výdajů ve výši 900 Kč (§ 13 odst. téže vyhlášky), celkem 15.780 Kč. Tuto částku navýšil o 21% z titulu platby DPH, tedy o 3.313,80 Kč na výsledných 19.093,80 Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet zvolený advokátem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

-8-

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 29. května 2013

JUDr. Marcela Sedmíková, v.r.
samosoudkyně